

ענף קד"צ חיל החימוש

היכר וזיהוי רק"מ

מונחים בסיסיים

רק"ם: רכב קרבי משוריין

נגמ"ש: נושא גייסות משוריין

נמ"ר: נגמ"ש מרכבה

מג"ח: מרכבות גיבורי חיל

תומ"ת: תותח מתנייע

פומ"ה: פורץ מכשולים הנדסי

מזקו"ם: מערכת זחלים, קפיצים ומרכובים

חט"כ: חטיבת כוח

אמס"פ: אמצעי סער ופריצה

צמ"ה: ציוד מכני הנדסי

היכר זזיהזי רק"ם

כלי רק"ם

רק"ם אחזקה

M88

נמר

נגמ"שים

M113

אכזרית

צמ"ה

פומ"ה

רכב

גנרטורים

כלי תותחנים

מנתק

תומ"ת

טנקים

מג"ח

מרכבה

טנק מג"ח

חיל שריון

טנק מג"ח

ייעוץ:

טנק המג"ח משמש את חיל השריון
לצרכי לחימה.

בעלי מקצוע:

- מכונאי מג"ח
- חשמלאי מג"ח

טנק מג"ח

רקע ומידע כללי:

צה"ל עושה שימוש בשני דגמי מג"ח: מג"ח 6 ו-7.
 במג"ח 7 שופר המיגון החיצוני, כך שיתאים יותר לתנאי הקרב.

מג"ח 7

טנק מג"ח

תיאור ומכלולים אופייניים:

- לטנק תובה מעוגלת יחסית, המיגון שלו אינו רציף.
- החט"כ נמצא מאחורי תא הצוות, תא הנהג נמצא מלפנים.
- בחלקו האחורי קיימת רשת ("גריל").

"גריל"

מג"ח - מראה אחורי

שיבוצים-טנק מג"ח

שיבוצים אפשריים:

- יחש"מ- יחידת חימוש מרחבית:
צפון/מרכז/דרום.
- גדוד 427.
- מפקדת אוגדה/חטיבה/א"א.

טנק מרכבה

חיל שריון

טנק מרכבה

רקע ומידע כללי:

המרכבה נחשבת לאחד הטנקים המובילים בעולם – פרי פיתוח וייצור

ישראלי.

מרכבה סימן 4

■ טנקי המרכבה נכנסו לשירות בצה"ל:

סימן 1 - בשנת 1979

סימן 2 - בשנת 1982

סימן 3 - בשנת 1990

סימן 4 - בשנת 2003

מרכבה סימן 3

מרכבה סימן 2

מרכבה סימן 1

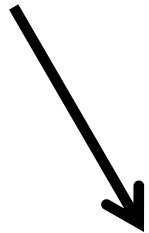
טנק מרכבה

ייעוץ:

טנקי המרכבה השונים משמשים את חיל השריון לצרכי לחימה.

מרכבה סימן 4

מרכבה סימן 3

טנק מרכבה 4

תיאור ומכלולים אופייניים:

למרכבה חזות חדישה בהשוואה למג"ת: התובה "מרובעת" יותר בצדדים, סיפון התובה שטוח יותר והמיגון רציף. צללית הטנק נמוכה יותר.

מרכבה סימן 4

"צללית"

בעלי מקצוע:

- טכנאי הנעה ותובה
- חשמלאי מרכבה סימן 4
- מערכות נשק וצריח
- בק"ש סימן 4

טנק מרכבה 3

תיאור ומכלולים אופייניים:

מראה המרכבה מאחור שונה מהמג"ח – לטנק המרכבה אין רשת ("גריל"), אלא דלת אחורית. המרכבה "מדורגלת" עם כיוון הנסיעה.

מרכבה סימן 3

מרכבה סימן 3 מאחור

דלת אחורית

בעלי מקצוע:

- מכונאי מרכבה 2,3
- חשמלאי מרכבה 2,3
- חמש מרכבה 2,3
- בק"ש ב"ז

שיבוצים - טנק מרכבה

שיבוצים אפשריים:

- גדודי שריון.
- יחש"מ צפון/מרכז/דרום.
- יחידות פיתוח נס"א/חט"ל/רפ"ט.
- מפקדת אוגדה/חטיבה/פיקוד.

מנתץ

חיל תותחנים

מנתץ

ייעוד:

מטרתו של מערך ה"מנתץ" היא שיתוק והשמדת יכולות האש של האויב על ידי ירי ארטילרי של רקטות.

בעלי מקצוע:

- טכנאי מערכת ייעודי מנתץ
- טכנאי תובה מנתץ

מנתץ

רקע כללי:

משגר המנתץ, תוצרת ארה"ב, הגיע לארץ בסוף 1995.
אחרי שהמנתץ השתתף והוכיח את עצמו במלחמת המפרץ.

מנתץ

משגר המנתץ עצמאי ולכן הוא פועל ביחידות קטנות, במערך קיים כלי שליטה ופיקוד מרחוק הנקרא "מפיק" ממנו ניתן לשלוח משימות אש מרחוק ואף לפקח על מעוף הרקטה.

תא הצוות

חט"כ

מנתץ

שיבוצים אפשריים:

- ביסל"ת, יחידת אחזקה.
- מפקדת אגד ארטילרי, מפעל מרכבה ורק"מ.
- גדוד מנתץ 334.

תומ"ת

חיל תותחנים

תומ"ת

ייעוד:

תומ"ת ה"רוכב", ה"דוהר" וה"דורס" משמשים את חיל התותחנים לריכוך יעדים ולצרכי תקיפה מטווח רחוק.

תומ"ת

רקע כללי:

תומ"ת ה"דוהר", הוא שיפור של תומ"ת ה"רוכב" האמריקאי. עיקר כוח האש שלו הוא תותח ה"הוביצר" (קוטר 155 מ"מ).

בעלי מקצוע:

- מכונאי תומ"ת
- חשמלאי תומ"ת
- חמש תומ"ת
- טכנאי חת"מ

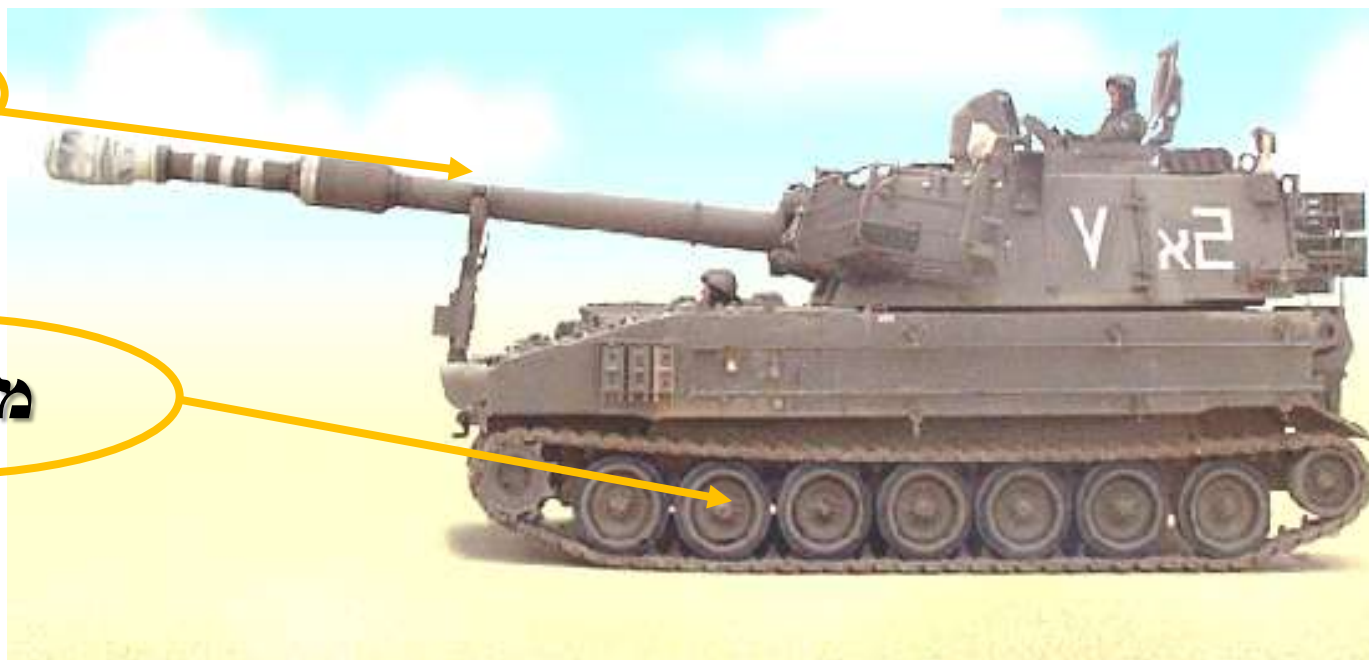
תומ"ת

תיאור ומכלולים אופייניים:

- התומ"ת ניתן לזיהוי ע"י קנה תותח ה"הוביצר" שאורכו 6 מ' (בולט כ- 4 מ' מהתובה) ומשקלו 1.6 טון.
- לתומ"ת יש מזקו"ם פשוט ללא קפיצים וזחל צר.

תותח

מזקו"ם

תומ"ת

שיבוצים אפשריים:

- אגד ארטילרי.
- גדודי תותחנים.
- מפקדת פיקוד צפון/מרכז.
- סדנא רק"מ, מפעל מרכבה והרק"מ, יחש"מ וימ"ת.

פומ"ה

חיל הנדסה

נגמ"ש פומ"ה

ייעוד:

נגמ"ש הפומ"ה משמש את חיל ההנדסה לצרכי סער ופריצת מכשולים.

בעלי מקצוע:

- מכונאי פומ"ה
- חשמלאי פומ"ה

נגמ"ש פומ"ה

רקע ומידע כללי:

נגמ"ש הפומ"ה הוא כלי הנדסה.

הוא מכיל אמצעי סער ופריצה (אמס"פ) שתפקידם פילוס דרך וסילוק מוקשים.

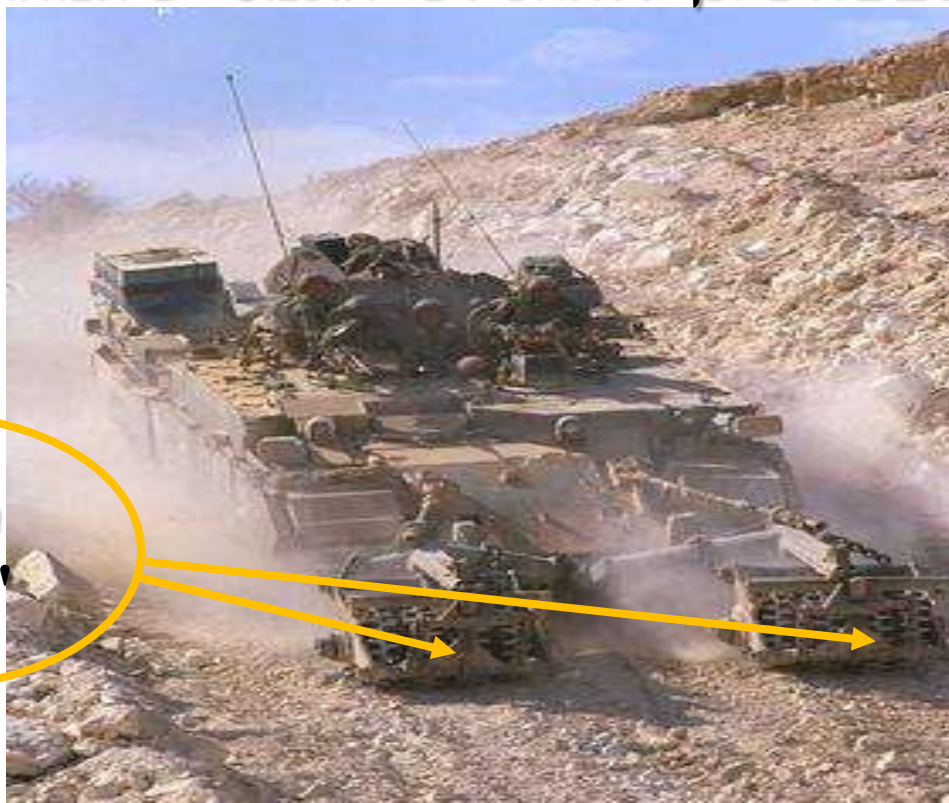

נגמ"ש פומ"ה

תיאור ומכלולים אופייניים:

את פומ"ה ניתן לזהות לפי המזקו"ם הבולט מגוף התובה.

בשטח ניתן לזהות לפי האמס"פ המחובר אליו.

מערכת
"נוכרי"

נגמ"ש פומה

שיבוצים במקצועות הנ"ל:

- יחידות פיתוח נס"א, חט"ל.
- גדודי חיל הנדסה.
- מפקדות אוגדה/אוגמ"ר/חטמ"ר/פיקוד (צפון/דרום).
- סדנאות רק"מ/יחש"מ.

אכזרית

חיל רגלים (גבעתי)

נגמ"ש אכזרית

ייעוץ:

נגמ"ש ה"אכזרית" משמש את חטיבת החי"ר גבעתי לצרכי לחימה.

בעלי מקצוע:

- מכונאי אכזרית
- חשמלאי אכזרית

נגמ"ש" אכזרית

רקע כללי:

נגמ"ש" ה"אכזרית" הוא נגמ"ש לוחם המתוכנן ללחימה ולהתקדמות תחת אש, לכן הוא נושא מיגון רב ועמדות מקלע.

מקלע "רפאל"

נגמ"ש אכזרית

תיאור ומכלולים אופייניים:

- נגמ"ש ה"אכזרית" בעל מבנה רחב וגדול יחסית לנגמ"ש ה-M113.
- התובה בעלת מבנה שטוח ושפיצי.
- מאחורי הנגמ"ש מצד ימין - דלת כניסה אחורית.

נגמ"ש אכזרית

שיבוצים אפשריים:

- גדודי חי"ר.
- מפקדת אוגדה/פיקוד/חטיבה/אוגמ"ר.
- סדנאות רק"מ, מספנה, יחידת פיתוח נס"א.

נגמ"ש M113

כלל צה"לי

נגמ"ש M113

ייעוד:

בחיל החימוש, משמש דגם ה"פיטר"- הכולל עגורן ומשמש לצרכי אחזקה בשטח.

עגורן

- בעלי מקצוע:
- מאחזק נגמ"ש
  - מכונאי נגמ"ש
  - חשמלאי נגמ"ש

נגמ"ש M113

רקע כללי:

נגמ"ש M113 הוא דגם בסיסי של הנגמ"ש הצה"לי ויש לו תצורות שונות בשימוש חילות צה"ל, בהתאם לייעודם.

נגמ"ש מודיעין "בגוניה"

נגמ"ש A1 לוחם

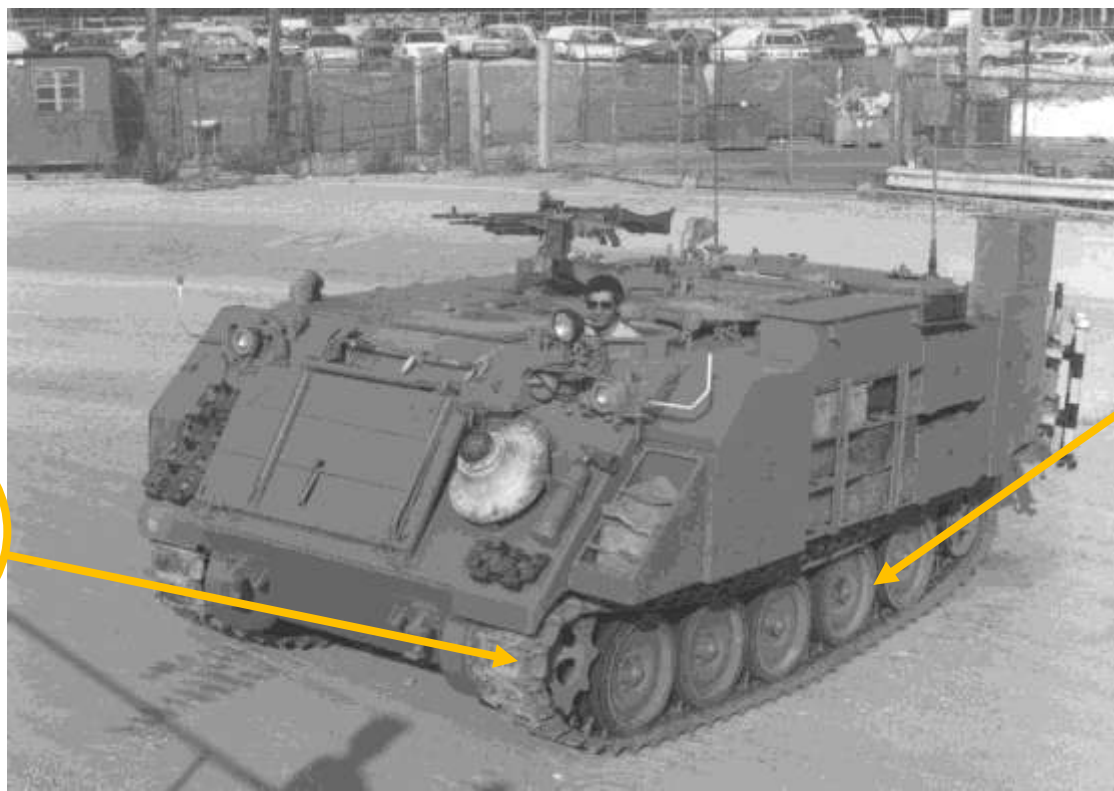

נגמ"ש M113

תיאור ומכלולים אופייניים:

ה-M113, הוא קטן וקל משקל ביחס לכלי הרק"מ האחרים.
לנגמ"ש מזקו"מ בעל 5 גלגלי מרכוב מכל צד וזחל צר.

גלגלי
מרכוב
("בוגי")

זחל

נגמ"ש M113

שיבוצים אפשריים:

- אגד לוגיסטי מרחבי/אוגדת.
- בא"ח, בה"ד, בא"פ, בהל"צ.
- גדודי חי"ר/הנדסה/חש"ן/חי"ק/חת"מ.
- מפקדת אוגדה/חטיבה/א"א/אוגמ"ר/פיקוד (צפון, מרכז, דרום).
- סדנאות, מצל"ח, מרא"מ, רפ"ט, ימ"ח, יחש"מ.

רק"ם אחזקה M - 88

חיל שריון

רק"ם אחזקה M - 88

ייעוץ:

ה-M88 משמש כטנק חילוץ ואחזקה לטנק המג"ח ולכלי רכב נוספים בשדה. הטנק נמצא בשימוש ביחידות חימוש ויחידות חילוץ שונות בצה"ל.

רק"ם אחזקה M - 88

רקע כללי:

- רק"ם חילוץ, המבוסס על טובת טנק המג"ח (ללא הצריח).
- ל-M88 אותן יכולות מהירות ועבירות כמו המג"ח, אך הוא מצויד בתוספות כלי חילוץ, גרירה והרמה.

בעלי מקצוע:

- מכונאי
- חשמלאי

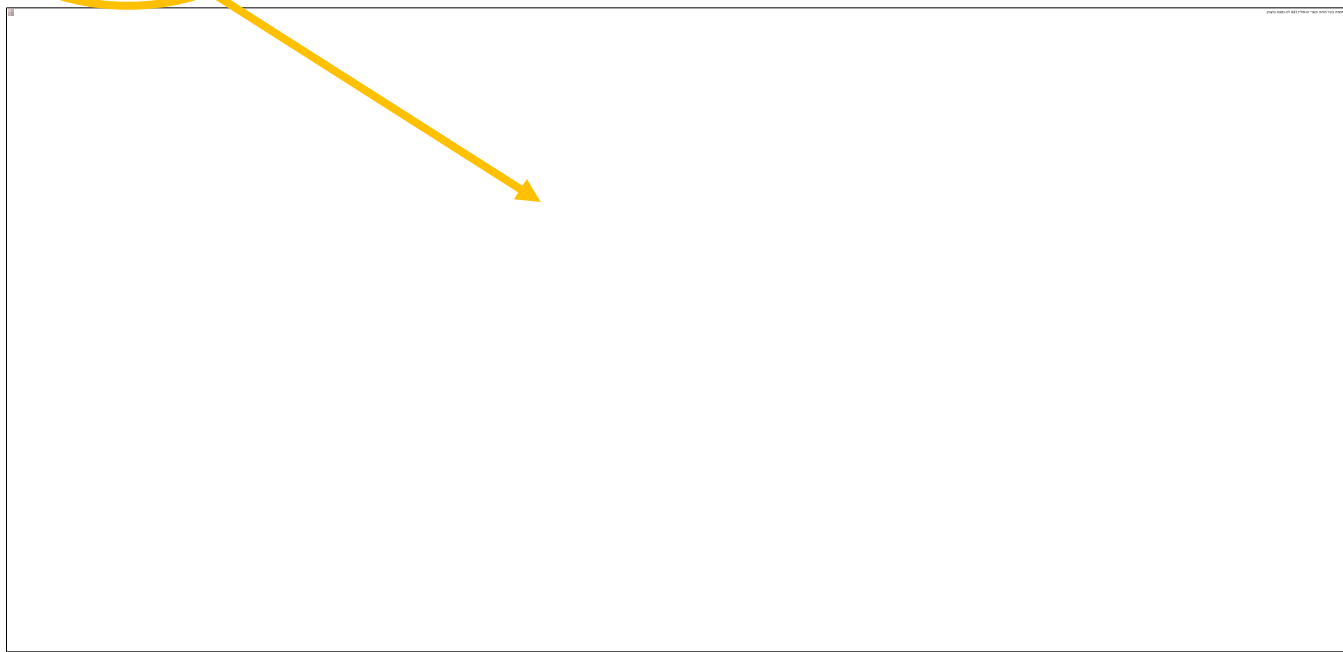
רק"ם אחזקה M - 88

תיאור ומכלולים אופייניים:

שילוב בין תובת טנק המג"ח, בתוספת כלי החילוץ האופייניים לרק"ם. החלק הבולט ביותר לזיהוי חיצוני הוא המנוף.

מנוף

רק"ם אחזקה 88 - M

שיבוצים אפשריים:

- פלוגת אחזקה מסייעת.
- יח"ק, סדנא, ימ"ח.

רק"ם אחזקה - נמ"ר

חיל רגלים (גולני)

רק"ם אחזקה - נמ"ר

ייעוץ:

הנמ"ר משמש כטנק חילוץ ואחזקה בחיל החימוש, לטנק המרכבה ולרכבים שונים בשדה.

בעלי מקצוע:

• מכונאי נמ"ר

• חשמלאי נמ"ר

• טכנאי מערכות נמ"ר

רק"ם אחזקה - נמ"ר

רקע כללי:

- הנמ"ר מיועד להחליף את כלי האחזקה והחילוץ המשמשים כיום בחיל החימוש ולהפוך לכלי האחזקה העיקרי של חוליות החימוש.
- הנמ"ר מבוסס על תובה ומזקו"ם של טנק מרכבה. המערכות הייעודיות שבו מותאמות לחילוץ ואחזקה של טנקי מרכבה.

רק"ם אחזקה - נמ"ר

תיאור ומכלולים אופייניים:

- תובת הנמ"ר בעלת דפנות ישרות ללא בליטות.
- אמצעי החילוץ מקנים לנמ"ר חזות אופיינית לרק"ם אחזקה.
- על גג התובה מורכב חט"כ תחליפי.

חט"כ

רק"מ אחזקה - נמ"ר

שיבוצים אפשריים:

- מפקדת חטיבה.
- גדודי חי"ר 12,13.
- סדנאות רק"מ/יחש"מ.

צמ"ה

חיל הנדסה

צמ"ה

ייעוץ:

בחיל הנדסה ישנם כלי רק"מ, שמטרתם להעביר עפר למרחקים קצרים ולעבות תגברות על קרקעות טרשיות או תיחוח קרקעות

כבדות, בעזרת המרטש.

בעלי מקצוע:
 •מכונאי צמ"ה
 •חשמלאי צמ"ה

צמ"ה

שיבוצים אפשריים:

- גדס"ר, גדודי חה"ן.
- גדודי צמ"ה/יה"ק.
- בה"ד לחילוך והצלה.
- יח' צמ"ה, סדנא, ימ"ח.
- מפקדת אוגמ"ר/חה"ן/צמ"ה.

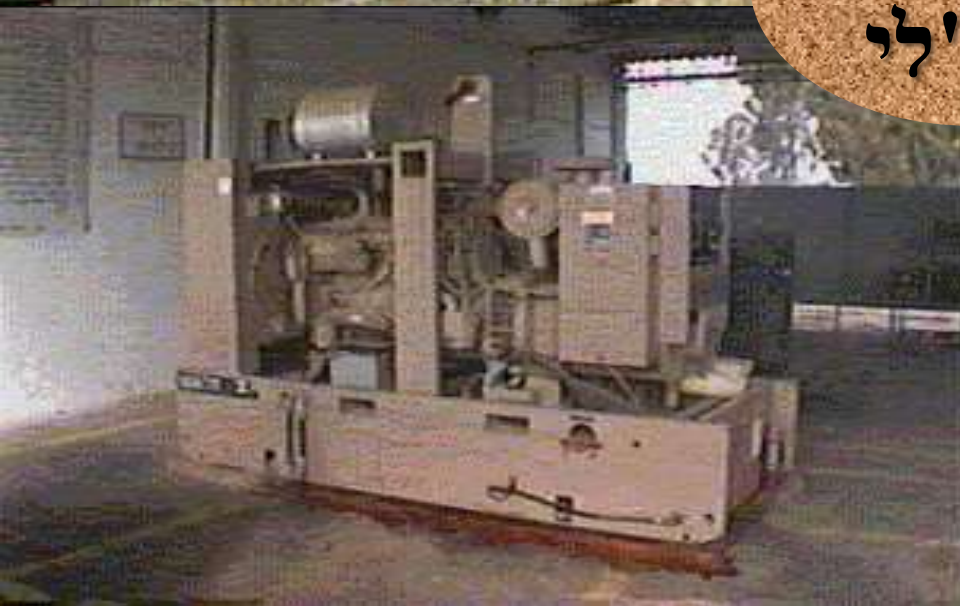

גנרטורים

כלל
צה"ל

גנרטורים

ייצוד:

- גנרטורים קיימים בשני סוגים:
  - א. **בנזין**. (נלמדים בשלב '06)
  - ב. **דיזל**. (נלמדים בשלב '07)
- גנרטורים מהווים מקור חשמל במצבי חירום.

בעלי מקצוע:
 • מאחזק גנרטורים

שיבוצים - גנרטורים

גדודים

אפשרויות שיבוץ: (בדרג א')

- יחידות השדה הינן לרוב גדודים, יחידות חי"ר וסיירות.
- בגדודים אלו הופך המאחזק לחלק אינטגרלי מהגדוד – לובש את מדי וכומתת הגדוד.
- אופי העבודה היינה בצוותי בחוליות, כאשר לכל חוליה יש תחום טיפולים משלה.

שיבוצים - גנרטורים

יחש"מים

אפשרויות שיבוץ: (בדרג ב')

■ יחש"מ הינו יחידת חימוש מרחבית, המהווה סדנא גדולה המספקת שירותי אחזקה בדרג ב' לכלל הפיקוד.

■ סדנאות הגנרטורים ביחש"מ הינן גדולות ובעלות מספר רב של המאחזקים ואנשי קבע העוסקים בתיקון הגנרטורים המגיעים מהיחידות השונות וכן בביקורות תקופתיות ביחידות השונות בפיקוד.

■ היחשמ"ים הנם יחידות פתוחות.

■ קיימים 3 יחשמ"ים עיקריים:

- 650 - ג'וליס - ממוקם בצומת קסטינה ליד אשקלון.
- 651 - שמשון - ממוקם בצומת גולני ליד טבריה.
- 653 - נתן - ממוקם בבאר שבע.

סיכום

מערך האחזקה בחיל החימוש מכיל מגוון כלי רק"ם, חלקם מסוגים, המשרתים את המערך הנפרש בהתאם לצרכיו. בשיעור זה הכרנו מגוון סוגי רק"ם נפוצים בצה"ל המותאמים לחילות השונים. בשירותכם הצבאי תתמקצעו לטפל בכלי רק"ם מסוים הנותן מענה שוטף לצרכי צה"ל ומשימותיו.